

om Lønninger m. v. ved Søværnet," og „Forflag til Lov om Pensionering af Underbefalingsmænd og Menige samt de med disse Klasser Ligefillede af Hæren og Søværnet og om Invalidforsørgelse m. m."

Dette Valg foretoges efter Reglerne for Forholdstalsvalg paa Begjæring af: Aaberg, N. Andersen, Hjord, Gad, Corn. Peterfen, Chr. Hansen, Jacobsen, Lybye, K. Pedersen, P. Pedersen, Steenstrup, Poulsen, Bogelius, Dinesen, Dahlkild, P. S. Olsen, L. Larsen, og Rosob.

Bed den foretagne Valghandling afgaves der 95 Stemmefedler, og da der skulde vælges 15 Medlemmer, var Forholdstallet altsaa 6.

Valgte bleve samtlige 15 Medlemmer i følgende Ordren: Lvermoes, Holm, Gad, Lugen, Berg, Bojsen, Dinesen, S. A. Hansen, N. Jensen (Standerborg Amts 2den Valgkreds), Ankjær, Rasmussen, Scavenius, Clausager, Lybye og Berntsen. Nær havde 5 Stemmer.

Man gik derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

Forespørgselsaf Folkethingsmanden for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) m. Fl. til Conseilspræsidenten angaaende Offentliggjørelsen af den kongelige Haandskrivelse af 2den Januar 1874.

(Forespørgselen findes i Tidenden Sp. 575.)

Formanden: Som Ordsvører for Forespørgerne har det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds Ordet.

Holstein-Ledreborg: Det kunde synes, som om det Spørgsmaal, vi have tilladt os at rette til den høitærede Conseilspræsident, var af den Natur, at Svaret fulgte af sig selv. Jeg skal ikke modsigge dette, men jeg tror ikke desto mindre, at vi i det i Spørgsmaalet omtalte Faktums eiendommelige og gennemgribende Betydning for hele vort konstitutionelle Liv have en Berettigelse for, førend vi gjorde noget Skridt eller udtalte nogen Dom over, hvad der er fket, at give Ministeriet Leilighed til forinden at udtale, hvorvidt det virkelig anerkjender at bære Ansvar for Offentliggjørelsen af Hans Majestæt Kongens Udtalelse. Jeg skal derfor ogsaa nu, førend jeg tillader mig nogen Kritik eller noget som helst Forflag i den her foreliggende Sag, tillade mig at gjentage Spørgsmaalet til det høitærede Ministerium: Erkjender Ministeriet, at det bærer Ansvar for Offentliggjørelsen af den kongelige Haandskrivelse af 2den Januar 1874? og

forøvrigt afvente Ministeriets Svar derpaa, inden jeg nærmere begrunder den stillede Forespørgsel.

Conseilspræsidenten: Den ærede Forespørger har neppe selv været i nogen som helst Tvivl om Svaret paa den af ham gjorte Forespørgsel, om Ministeriet erkjender, „at det bærer Ansvar for Offentliggjørelsen af den Kongelige Haandskrivelse af 2den Januar 1874."

— Svaret er selvfølgelig: „Ja". — Den Meddelelse, hvormed der spørges, findes jo i Ministerialtidenden, der i Genhold til Loven af 25de Juni 1870 udgives under Justitsministerens Overtilsyn.

— Den Kongelige Haandskrivelse er, med Hans Majestæts Samtykke, af mig tilfjøllet Ministerialtidendens Udgiiver til Offentliggjørelse i Forbindelse med Ministeriets allerunderdanigste Udtalelse af 22de December f. A.

— Ministeriet har under de forhaandenværende Forhold maattet anse den samlede Offentliggjørelse for et nødvendigt forklarende Tillæg til det Allenhøjeste Svar, som det behagede Hans Majestæt Kongen mundtlig at give Folkethingets Formand den 7de dennes.

Efter at Folkethinget nemlig tidligere, i Forbindelse med Regtelsen af Finantslovens Dvergang til 2den Behandling, havde udtalt den Forventning, „at Ministeriet vilde gjøre de fornødne Skridt til Fjernelsen af de Hindringer for Samfundets lyffelige Udvilling, som foranlediges ved den bestaaende Uoverensstemmelse mellem Ministeriet og Folkethinget", havde Folkethinget i sin allerunderdanigste Adresse af 17de December f. A. jærlig henvendt sig til Tronen med det Onske, „at det maatte lyffes Hans Majestæts Visdom at tilveiebringe Betingelserne for en mere frugtbar Samvirken mellem Lovgivningsmagtens forskjellige Led."

— Ministeriet maatte, selv om det ikke havde modtaget Hans Majestæts udtryffelige Befaling derom, have anset det for sin Pligt aabant at udtale sig i denne Anledning; dette skete i Ministeriets allerunderdanigste Udtalelse af 22de December; Hans Majestæt svarede derpaa under 2den Januar.

At dette Kongens Svar efter sin Bessaffenhed ikke kunde med udskrives af nogen ansvarlig Minister, er en Selvsølge, — men dette Svar kunde og skulde ingen Hemmelighed være, det maatte blive vitteligt for Alle, hvad Ministeriet havde udtalt for Hans Majestæt Kongen, og hvorledes Kongen havde svaret. En Paastand om, at en saadan Kongelig Skrivelse ikke maatte offentliggjøres, er lige saa stridende mod Grundlovens klare Bud som mod Forholdets Natur, den er lige saa uhjemlet som Paastanden om, at den skulde have været kontrastneret.

Den Kongelige Skrivelse er lige saa lidt en Regjeringsbeslutning som en Lovbeslutning, — den er en Erklæring, udtalt af Kongen personlig, under Udveffelsen af det ham tilkommende Prærogativ, Selv at vælge sine an-